

الاتحاد العام للاجئين العراقيين

فیدراسیۆنی سەرتاسەری پەنابەرانی عێراقی

INTERNATIONAL FEDERATION OF IRAQI REFUGEES - IFIR

8 مەرس رۆژی دەربەرینی نارهزایەتی بزۆوتنەوهی یەكسانی خوازی ژنانە

نایەكسانی و هەلاوردنی جنسی لەدژی ژنان یەكێكە لە هەرە دیارەدە دزیوێهەكانی كۆمەلگای ئەمرۆی بەشەریت ، خەبات بۆ جیهانی بوونی مافەكانی ژنان لەسەرتاسەری دنیا و بەرگری لەمافەكانی ژنان و پشتیوانی لە بزۆوتنەوهی رادیکال و پێشكەوتوخوازی ژنان لەعێراق و كوردستاندا یەكێكە لە ئەركە گرنەكەكانی هەر ئینسانێك كە دلی بۆ ئازادی و یەكسانی و خۆشگۆزەرائی كۆمەلگا لێ ئەدا . ئەمرۆ جیگاو ریگای ژنان لەعێراق دا لەسایە میلیتاریزمی ئەمریکای داگیرکاری و تیرۆریزمی ئیسلامی و پەلاماری ئیسلامی سیاسی بۆ سەرمافەكانی ژنان (لە اغتساب ، رفاندن ، كوشتن ، ئەتكردنی ژنان) تا داسەپاندنی دەستوری رەشی كۆتەپەرستی سەدە كۆنەكەكانی نامۆ بە بەشەریت ، بەشێك لە سیناریوی یەك كە رۆژانە بەرۆك بەژنانی عێراق دەگرت .

لەكوردستاندا بۆ مافی ژنان و كوشتن و خۆسوتاندن ، بەندەكانی قانونی دواكەوتی ئەحوالی شەخسی عێراقی ، تا ئیستا لەلایەن دەسەدارانەوه بەرۆوه دەچێ بەشێوه یەك كە تاوان بارانی ژنان لە نیو قانون و دەسەلاتی میلیشیای و عەشیرەتی دا ئازادانە دین و دەچن ، بەپێ ئاماری رێگای ئاوی تەنە لەسالی 2006 دا 41 ژن بە فێشە دەكوژێت لەسنوری پارێزگای سلیمانی ، ئەمە جگە لە دیارەدە خۆسوتاندن ، بۆ مافیان لەمیدانی سیاسەت و ئابووری و فەرەنگی دا نایەكسان مامە لەیان پێ دەگرت .

ژنانو كچانی پەنابەریش لەژیانی پەنابەریش دا لەدەرەوه بەهۆی سیاسەتی (نسبیتی فەرەنگی) (میلیتاریزم) هەو لە وولاتە ئەوروپی یەكان ، لەپەرەوینی كۆمەلگا راگیراون و ئەوانیان بە فەرەنگی داب و نەریتی مەزەبەیی و نەتەوهی دەستەمۆكردو بەشێوه یەك كە ماف و ئازادی كانی ژنان و مندالانی پەنابەر كراوێه قوریانی فەرەنگی دواكەتویی و دەیان رێكخراو و مۆتەسەساتی جۆراجۆری خراوێه خەمەتو ، لەكردنەوهی مژگەوت و قوتابخانەیی ئایینی و رێگە دان بەحیجایی مندالان تا دەیان موسیبەتی تر . . . كە ژنانی ژنانی پەنابەری لە گەل كوشتن و هەرەشەیی راسیزم رووبەرۆكردۆتو تەنەت ئەم سیاسەتە نسبیبەیی فەرەنگی یە دەستی كەس و كارو میردی ئاوەلا راگرتوو كە سالێ نییە كارەساتی كوشتنی ژنێك لە ئاوجەرگی ئەوروپا وە یان لەریگای برێنەوه یان بۆ كوردستان دلمان دانەخوڕپینی لەوانەش زیاتر لەلایەن كەسوكارەكانیان ئەیان بەنەوه كوردستان دەست بەسەر پاسپۆرتەكانیان نەگێری .

ئەمە چ بەلایەك رووبەرۆی ماف و ئازادی ئینسانی یەكسانی ژنان دەبیتهوه ، ئەم پەلەیی پێویستە لەئاوجەوانی بەشەریت بیتهوه ، 8 مەرس ئەو رۆژە یەكە بزۆوتنەوهی یەكسانی خوازی و ئینسانی بۆ داسەپاندنی سەرچەم مافەكانی ژنان تێدەكۆشن .

بەدیپێتانی مافەكانی ژنان لەعێراقدا لەگرەوی كۆتای هینان بەداگیرکاری و دامەزاندنی دەوله تێكی سکولار غەیرەقومی غەیرە دینی یەدایە كە رێكخراوی (ئازادی ژن و كۆنگرەیی ئازادی عێراق) پەرچەمداریتی ، لەكوردستان لەگرەوی كۆتای هینان بەسەرگەردانی كوردستان وەستان لەپال خەباتی بزۆوتنەوهی یەكسانی سەرتاسەری و جەماوەری لەپێناو سەربەخۆی كوردستاندا یە .

ژنانی پەنابەر لە وولاتانی ئەوروپا پێویستە لەتەواوی مافو دەستكەوتە كانی بزۆوتنەوهی یەكسانی خوازی ژنان بەهەرمەند بن ، مافی ژنان مافی كی جیهانی یە ، هەر چەشنە هەلاوردنو جیاكاریەك و ریز گرتنێك بۆ فەرەنگو نەریتی دواكەوتوانە و جیاكاری فەرەنگی ئیدانە و یەو پەری تواناوە لەدژی رادەوستین ، فیدراسیۆن لەگەل جولا نەوهی ژنانی ئازادی خواز دنیا دا بۆ جیگەر كۆتای تەواوی ئەو دەستكەوتانەیی كە بۆ ژنان لە وولاتانی ئەوروپا بەدی هاتوون و بەهەرمەند بوونی ژنانی پەنابەری كوردو عێراقی لێ تێدەكۆشێ .

فیدراسیۆنی سەرتاسەری پەنابەرانی عێراقی لەدەرەوه سەنگەری بەگری لەمافەكانی ژنان و كچانی پەنابەر و ریزگرتنە لەتەواوی مافەكانیان ، پشت و پەنا و پاراستنی ریزو حورمەتی ئینسانی مافەكانی ژنانە ، لەو پێناوەدا بۆ راکیشانی پشتیوانی و بەرگری لە بزۆوتنەوهی یەكسانی خوازی ژنان لەعێراق و كوردستاندا هەنگاو دەنی .

بەرزو بەریز بییت 8 مەرس رۆژی جیهانی ژنان

دەشتی جەمال

لەفیدراسیۆنی سەرتاسەری پەنابەرانی عێراقی